

Literatūras un grāmatniecības padomes sēde

2023. gada 30.oktobrī

Sēdē piedalās: R. Punka, L. Buševica, I. Bodnarjuka-Mrazauskas, A. Ērglis, A. Jundze, V. Kilbloka, S. Kušnere, D. Sparāne-Freimane, S. Tretjakova, V. Ernštreits, I. Balode, S. Timofejevs, I. Kolmane, M. Treile, E. Eglāja-Kristsone.

Darba kārtība:

Priekšlikumu izskatīšana kandidātam Izcilības balvai kultūrā.

L.Buševica informē, ka Kultūras ministrija ir izsludinājusi pretendentu pieteikšanu Izcilības balvai kultūrā, balvas mērķis - izteikt Latvijas valsts atzinību par izciliem starptautiska mēroga sasniegumiem kultūrā, kas devuši būtisku ieguldījumu Latvijas kultūras vērtību popularizēšanā, veicinājuši pozitīvu Latvijas tēlu, cēlušī Latvijas prestižu pasaulē un kultūras vērtību Latvijas sabiedrībā. Ikgadēji tiek piešķirtas 3 balvas kultūras personībām/organizācijām (7000 EUR apmērā).

Uz Izcilības balvu kultūrā var pretendēt fiziskas un juridiskas personas vai šādu personu apvienības, kuru individuālais vai kolektīvais starptautiska mēroga veikums vai sasniegums kādā no kultūras jomām (literatūra un grāmatniecība, teātris, kino, vizuālā māksla, dizains, arhitektūra, mūzika, deja, kultūras mantojums, kā arī starpnozare – vairāku kultūras apakšnozaru vai kultūras un citas nozares mijiedarbe) atbilst sekojošiem kritērijiem:

- iegūts apbalvojums starptautiskos un profesionāli prestižos konkursos, festivālos u.c. profesionāla novērtējuma pasākumos kultūras jomā;
- Latvijas mākslinieku vai kolektīvu veikums (viesizrādes, izstādes u.c. pasākumi) guvis plašu rezonansi ārzemēs, veicinājis Latvijas prestižu pasaulē un kultūras vērtības apziņu Latvijas sabiedrībā;
- starptautiska mēroga izcils veikums Latvijā piesaistījis plašu starptautisku uzmanību un radījis rezonansi pasaulē, veicinot Latvijas un ārvalstu kultūras telpu sadarbību un mijiedarbību.

Pieteikumi iesniedzami līdz 2023.gada 31.oktobrim.

Rezumē, ka literatūrā un grāmatniecībā līdz šim sniegti:

- Dzejas Dienas
- Mēs. Latvija – XX gs. sēriju un Gundega Repše
- Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja
- Nora Ikstena par Mātes piens rezonansi (balva piešķirta 2018. gadā)
- *Latvian Literature* (balva piešķirta 2020. gadā)
- Māksliniece un grāmatu autore Anete Melece (balva piešķirta 2021. gadā)
- Izdevniecība “Liels un mazs” (balva piešķirta 2022. gadā)

L.Buševica informē, ka konsultējoties ar *Latvian Literature* un padomes priekšsēdētāju R.Punku, secināts – šogad nav pārliecinošu kandidātu Izcilības balvai kultūrā. Aicina vēl citus padomes dalībniekus apdomāt iespējamus kandidātus un sniegt priekšlikumus.

M. Treile, atsaucoties aicinājumam, sniedz priekšlikumu balvai virzīt Livonijas pirmajam iespiedējam veltīto izstādi "Tipogrāfa esence. Nikolauss Mollīns: Rīga-Antverpene", kas maijā un jūnijā bija skatāma prestižajā Plantēna-Moretusa muzejā Antvetpenē. Plašāka informācija <https://www.gramatai500.lv/post/lmb-viesizstade-plantena-moretusa-muzeja-antverpene>.

Mēneša laikā to apmeklēja 8300 cilvēki, izrādot interesi par Latvijas iespīestā vārda vēsturi. Starptautiskas izstādes norise vienā no Eiropas slavenākajiem tipogrāfijas muzejiem bija unikāls notikums, kas sniedza iespēju eksponēt Latvijas grāmatniecības vēstures zelta fondu, piedāvājot stāstu par Latvijas iespīestā vārda vēsturi kā Rietumeiropas kultūras neatņemamu daļu gan diasporas pārstāvjiem, gan ārzemju apmeklētājiem un pētniekiem. Kopīgs darbs pie Nikolausa Mollīna personības izgaismošanas ar ārvalstu kolēģiem kļuva par aizmetņiem nākotnes sadarbības iespējām, stiprināja Antverpenes un Rīgas kultūras sakarus, veicināja pieredzes un zināšanu apmaiņu, sniedzot atbalstu turpmākai Latvijas grāmatniecības vēstures izpētei. Pateicoties sadarbībai ar Plantēna-Moretusa muzeju, izstādē tika prezentētas vēl neatklātas liecības par Rīgas pirmā iespīedēja N. Mollīna profesionālo darbību.

Iegūtais rezultāts ne tikai ļāva iepazīstināt ārvalstu publiku ar Rīgas kultūras mantojumu Eiropas kontekstā, bet kļuva par pamatu vairākām, Latvijas auditorijai pieejamām, norisēm. Tā, sadarbībā ar Plantēna-Moretusa muzeju un Antverpenes universitāti 2024. gadā LNB notiks starptautiska konference, kas būs veltīta Kristofa Plantēna mācekļiem ārpus Antverpenes ar īpašu uzsvāru uz Baltijas reģionu.

Padomes vairākuma balsojumā - R. Punka, I. Balode, D. Sparāne-Freimane, S. Tretjakova, A. Ērglis, L. Buševica, M. Treile, S. Kušnere, S. Timofejevs, V. Ernštreits, I. Bodnarjuka-Mrazauskas, I. Kolmane, E. Eglāja-Kristsone balvai lemj virzīt Livonijas pirmajam iespīedējam veltīto izstādi "Tipogrāfa esence. Nikolauss Mollīns: Rīga-Antverpene", kas maijā un jūnijā bija skatāma prestižajā Plantēna-Moretusa muzejā Antvetpenē.

No balsojuma atturas: V. Kilbloka, A. Jundze. Vienojas sagatavot un iesniegt kandidātu no Literatūras un grāmatniecības padomes.

Sēdes norise - attālināti, balsojums nodrošināts e-pastā.

Padomes priekšsēdētāja (*paraksts)

R.Punka

Protokolēja (*paraksts)

L.Buševica

***DOKUMENTS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**